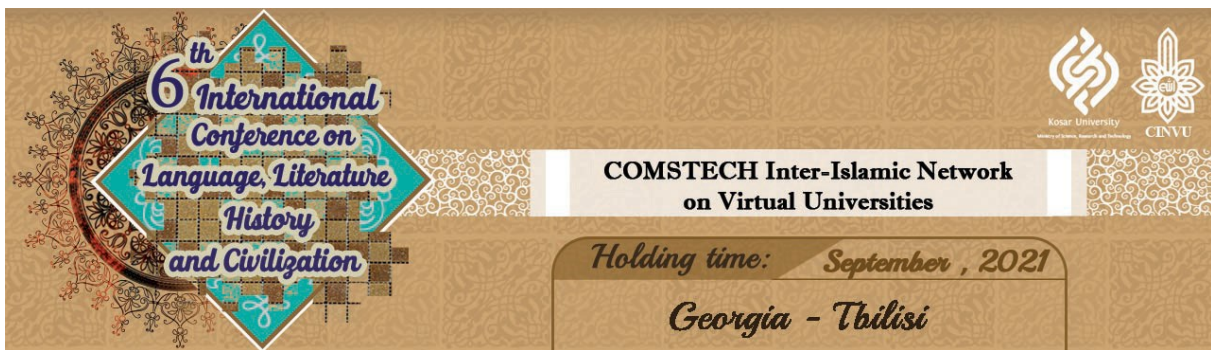

آشنایی با جایگاه زنان در داستان‌های شاهنامه فردوسی

احسان احدی

کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه آزاد شوشتر

چکیده

زن در آثار ادبی جهان از جایگاهی ویژه برخوردار است، در آثار ادبی فارسی نیز این مورد حفظ شده است. در بسیاری از پژوهش‌هایی که درباره شاهنامه صورت گرفته با نادیده گرفتن نقش زن که محرک اصلی بسیاری از حماسه‌ها بوده است روبرو می‌شویم. از این رو یکی از ویژگی‌های خاص شاهنامه فردوسی توجه به نقش زن در جامعه در سراسر رویدادهای آن، در یک قالب خاص و خردمندانه است که در این مطالعه با یک روش توصیفی مورد توجه قرار گرفته است. این مطالعه نشان می‌دهد که جایگاه زن در دوره‌های تاریخی مختلف شاهنامه یکسان نبوده بلکه شاهنامه در کنار اشاره به نقش جاه‌طلبانه برخی زنان، از جنس زن به نیکی یاد کرده و در تمام ابیات به زیبایی درونی و زیبایی ظاهری زنان نیز اشاره می‌کند. توصیف فردوسی از نقش زن هم‌پایه و هم‌سطح بودن وی را با مردان نشان نمی‌دهد، اما به تکریم نقش زن در جامعه به‌عنوان مادر، همسر، خواهر و دختر اشاره داشته و نقش الهی را که خدا به وی عطا فرمود مورد تمجید قرار می‌دهد و تذکر می‌دهد که مبادا ما انسان‌ها آن را از وی دریغ کنیم؛ بنابراین شناخت عمیقی از زنان برجسته شاهنامه و نقش آنان در آفریدن این اثر جاویدان خالی از فایده نخواهد بود.

واژگان کلیدی: شاهنامه، نقش زن، زیبایی درونی